

Dostluq, sülh, tərəfdaşlıq və mədəni müxtəliflik məsələlərinə töhfələrini verən Azərbaycan qitə və dünya miqyaslı tədbirlərə ev sahibliyi edərək, humanitar məkan kimi tanınır. Dünyanın nüfuzlu tədbirlərinə ev sahibliyi edən Azərbaycan artıq dünyanın global tədbirlərinin keçirildiyi mərkəzlərdən biri kimi qəbul olunur. Bu və ya digər tədbirlərin keçirilməsi, ölkəmizin sabitlik məkanı olduğunu, əmin-amanlığın hökm sürdüyü diyar olduğunu təsdiqləyir. İqtisadi inkişafımız da, məhz belə tədbirlərin Azərbaycanda keçirilməsinə geniş imkanlar açır. Son 16 ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən məqsədyönlü siyasət sayəsində ölkənin iqtisadi müstəqilliyinin təmin olunması yolunda inamlı addımlar atılıb. Azərbaycanda keçirilən beynəlxalq tədbirlər, eləcə də, ölkəmiz ətrafında formalaşmış yüksək imic dünyanın diqqətini Azərbaycana yönəldib.

Ölkənin bütün sahələrində olduğu kimi, qeyri-neft sektorunun prioritet sahələrindən olan turizm sənayesində görülmüş məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində, Azərbaycanda bu sektorun inkişafı üçün münbit şərait yaradılıb və milli turizm kompleksinin rəqabətə davamlılığı yüksəldilib. Xarici turistlərin Azərbaycana rahat şəkildə səfər etmələri üçün görülən işləri də vurğulamaq yerinə düşərdi. Bir sıra MDB ölkələrinin vətəndaşları vizasız, bir sıra ölkələrin vətəndaşları isə, sadələşdirilmiş viza əldə etməklə Azərbaycana səfər edə bilirlər. Elektron viza sisteminin yaradılması, daha sonra "ASAN Viza" sisteminin tətbiqi ölkəmizə gəlmək istəyənlər üçün viza alınmasını 3 gün ərzində mümkün edib. Ölkəmizdə beynəlxalq aeroportlar fəaliyyət göstərir. 2025-ci ilədək birbaşa təyyarə reysləri coğrafiyasının 100 ölkədə genişləndirilməsi planlaşdırılır.

Bu gün turistlər ilin bütün fəsilərində ölkəmizdə gözəl istirahət edə bilirlər. "Şahdağ" Turizm Mərkəzi, "Tufandağ" Qış-Yay Turizm Kompleksinin fəaliyyətə başlaması ilə ölkəmizdə turizmin mövsümliliyi aradan qalxıb. Bütün bunlarla yanaşı, indi paytaxtda, eləcə də, ölkəmizin bir çox bölgələrində dünyanın məşhur brend hotelləri fəaliyyət göstərir, turistlərə göstərilən xidmətin çeşidi və keyfiyyəti də ildən-ile yüksəlir.

AZƏRBAYCANI DÜNYADA TURİZM ÜÇÜN SƏCİYYƏVİ EDƏN XÜSUSİYYƏTLƏRDƏN BİRİ SAĞLAMLIQ-MÜALİCƏ TURİZMİDİR

Azərbaycanın beynəlxalq sorğularda turist ölkəsi kimi xüsusi yer tutması, ən gözəl şəhərlər sırasında adının yer alması və s. təbii ki, yaşadığımız Odlar Diyarı haqqında olan yüksək fikirlərdən xəbər verir. Azərbaycanın turizm potensialı, ölkəmizdə turizmin müxtəlif növlərini inkişafı da turistlərin seçimlərində yanılmadıqlarını bir daha göstərir. Azərbaycanı dünyada turizm üçün səciyyəvi edən xüsusiyyətlərdən biri də sağlamlıq-müalicə turizminin olmasıdır. Ölkəmizdə bu sahənin bütün istiqamətlərinin inkişafı üçün lazım olan təbii şərait mövcuddur. Belə ki, ölkədə müalicə-sağlamlıq turizminin inkişafı üçün təbii ehtiyatlar baxımından, hər şey var. Azərbaycanın sağlamlıq turizmi imkanlarını tanımaq, ölkəyə çox güclü turist axınına nail olmaq olar. Sağlamlıq turizmi Azərbaycanın brendi kimi təqdim olunur. Dünyada analoqu olmayan Naxçıvanın duz mağaraları, Abşeron göllərinin müalicəvi palçıqları və suları, Lənkəranın, Gədəbəyin mineral suları və s. Bu sərvətlərin mövcudluğu Azərbaycanın sağlamlıq turizmini dünya məkanına çıxarmaq baxımından

Azərbaycanda yüksək iqtisadi, sosial və ekoloji tələblərə cavab verən müasir turizm formalaşır

əhəmiyyətlidir. Lənkəran İstisu Sağlamlıq Mərkəzində müasir laboratoriya, rentgen və ultrasəs müayinələri üçün lazımı şəraitin yaradıldığı mərkəzdə elektroterapiya, fizioterapiya, jet masaj, maqnitoterapiya, hidrotəriya, hidrokoloterapiya, palçıq müalicəsi, mexanoterapiya otaqları var. Hazırda Lənkəran İstisu Sağlamlıq Mərkəzində 12 aktiv su mənbəyi, o cümlədən, 7 quyu və 5 bulaq mövcuddur. Lənkəran İstisu Sağlamlıq Mərkəzində qan dövranı, sinir, sümük-əzələ sistemləri, birləşdirici toxumanın, tənəffüs orqanlarının, həzm sisteminin xəstəlikləri, maddələr mübadiləsi və qidalanma pozuntuları, dəri və dərialtı toxumanın xəstəliklərinin müalicəsi aparılır.

ŞƏFA MƏNBƏYİ KİMİ NAFTALAN NEFTİ

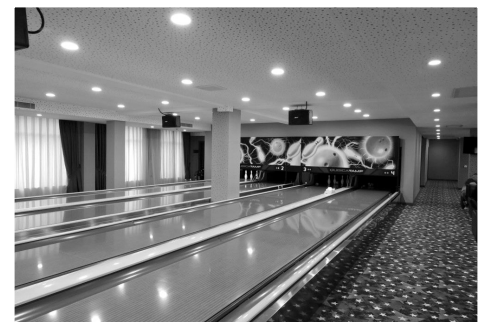
Hazırda ölkəmizdə sağlamlıq turizmi yeni inkişaf dövrünü yaşayır. Sağlamlıq turizmi sahəsində geniş tanınan Naftalan nefti ilə müalicə son illər daha da məşhurlaşmaqdadır. Bu da şəhərə gələn xarici turistlərin sayının ildən-ile artmasına öz təsirini göstərir. Hazırda Naftalanda üçü 5 ulduzlu olmaqla, 10 sanatoriya fəaliyyət göstərir. Azərbaycanda sağlamlıq turizminin, xüsusilə Naftalan nefti ilə müalicə üsullarının zəngin ənə-

nələri var. Naftalan nefti respublikamızın ən qiymətli təbii sərvətlərindən biridir. Ta qədimdən indiyə kimi, saysız-hesabsız xəstə bu neftin şəfaverici keyfiyyətindən bəhrələnməmişdir. Müalicəvi xassələrə malik olan Naftalan nefti sümük - oynaq, dəri xəstəliklərindən və uroloji xəstəliklər, eşəb, genikoloji, uroloji və dəri xəstəliklərinin, eləcə də, qara ciyər xəstəliklərinin, oynaqların və dıy-aq-hərəkət aparatına aid olan oynaqdan kənar yumşaq toxumaların müalicəsi üçün müstəsna vasitə kimi bütün dünyada məşhurdur. Elə buna görə respublikamızın şəhər və rayonlarından hər il çoxlu sayda xəstə bura pənah gətirir. Bu müalicəvi xüsusiyyətlərinə görə Naftalan nefti ilə 70-dən artıq xəstəliyin müvəffəqiyyətli müalicəsi mümkündür.

Müalicəvi xassəsinə görə, dünyada yeganə neft olan Naftalan nefti Azərbaycan Respublikasında Gəncə şəhərindən 50 km aralı Murovdağ silsiləsinin ətəyində yerləşir.

Bioloji tədqiqat və həkimlərin müxtəlif xəstəlikləri müalicə etməklə, müəyyənləşdiriblər ki, Naftalan neftindən ayrılan naftan karbohidrogen qrupu bu neftin ən aktiv bioloji komponenti olub, müalicə üçün tətbiqində ilk müalicəvi təsir edən naftan karbohidrogenləridir. Naftan karbohidrogen qrupu orqanizmin bütün fizoloji funksiyasına müsbət təsir etməklə, toksiki xassə göstərmir.

Gəncə "Naftalan Sağlamlıq Mərkəzində" dünya şöhrətli Naftalan nefti və ondan alınmış müalicəvi naftan yağları ilə kompleks müalicə olunmaq istəyənlər ilin istənilən fəslində bu sağlamlıq mərkəzində müalicə olunurlar.

Azərbaycanda yüksək iqtisadi, sosial və ekoloji tələblərə cavab verən müasir turizm sahəsinin formalaşdırılması və onun ölkə iqtisadiyyatının əsas inkişaf dayaqlarından birinə çevrilməsinin təmin edilməsi istiqamətində əldə olunan irəliləyişlər bu gün ölkəmizi dünyada turizm ölkəsi kimi də tanıda bilib. Azərbaycanın turizm sahəsində rəqabət imkanları çox yüksəkdir və dövlətin turizmə yaxından diqqət və qayğısı bu sahənin gələcəkdə daha da inkişafına daha böyük imkanlar yaradır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI